

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622201898
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8622201898.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX C. D. X, zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenej Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2.151,87 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-4Csp/110/2022-127 zo dňa 2.5.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku I. a III.

Žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd I. výrokom rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 200,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. výrokom vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o ktorých rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žaloba žalobkyne čo do základu je plne dôvodná a čo do výšky je dôvodná v časti.

3. Uviedol, že žalobou podanou na Okresnom súde Svidník dňa 23.4.2019 sa žalobkyňa domáhala na žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 351,87 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 351,87 eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanej do zaplatenia a tiež určenia, že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 18.4.2013 v bode 1, časti II. Poplatky v znení „Spracovateľský poplatok 79,00 jednorazovo, Poplatok za správu úveru 2,99 mesačne“, ďalej v bode 2, časti II. Poplatky v znení „Poplatok za upomienku je vo výške 25,- eur za každú vystavenú upomienku“ a v bode 7, časti III Záverečné ustanovenia v znení „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka“ sú neprijateľné. Žalobu odôvodňovala tým, že so žalovanou uzatvorila dňa 18.4.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej jej mala žalovaná poskytnúť úver vo výške 2.300,- eur s mesačnou splátkou vo výške 42,63 eur a ročnou úrokovou sadzbou 15,40 %, s RPMN 20,07 %, priemernou RPMN 14,11 % a s konečnou splatnosťou úveru 10.5.2023. Tvrdila, že žalovanej na daný úver zaplatila sumu 2.572,87 eur, z toho sumu 198,20

eur mesačnými splátkami úveru a sumu 2.374,67 eur dňa 29.10.2013. Podľa žalobkyne pre nedodržanie náležitostí zmluvy predpísaných v § 9 ods. 2 písm. g), j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch jednalo sa tu o bezúročný a bezpoplatkový úver, preto vzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie vo výške 351,87 eur ako rozdielu medzi jej platbami v sume 2.572,87 eur a výškou reálne poskytnutého úveru 2.221,- eur o čom sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 4.3.2019 na dôkaz čoho označila a predložila prehlásenie uvedeného združenia zo dňa 4.3.2019 a žiadala toto bezdôvodné obohatenie vydať a tiež určiť neprijateľnosť napádaných zmluvných podmienok.

4. Žalovaná po doručení jej žaloby v konaní sp.zn. 4Csp/39/2019 vyjadrila sa k nej tak, že s ňou nesúhlasila, argumentovala, že žalobkyňa v žalobe netvrdila a neuviedla žiadne konkrétne plnenia, ktoré by mali byť bezdôvodným obohatením, nakoľko nestačí podľa nej len tvrdiť, že zaplatila celkovú sumu 2.572,87 eur, ak táto bola realizovaná viacerými platbami a bola povinná uviesť, vrátenia ktorých plnení, či ich častí sa domáha. Vo vzťahu k časti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok namietala jej procesnú neprípustnosť. Aj na pojednávaní žalovaná podrobne a rozsiahlo argumentovala, prečo nemožno považovať označené zmluvné podmienky za neprijateľné, vzniesla námietku premlčania a uviedla, prečo žalobkyňa nepreukázala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žiadala žalobu zamietnuť.

5. O žalobe žalobkyne súd rozhodol rozsudkom zo dňa 3.3.2020 č.k. 4Csp/39/2019-178 tak, že uložil žalovanej povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 351,87 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 351,87 eur od 27.9.2019 do zaplattenia (prvý výrok), určil, že zmluvné podmienky uvedené v bode 1 časti II, v bode 2 časti II a v bode 7 časti II Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 18.4.2013 uzavretej medzi stranami v tam citovanom znení sú neprijateľné (druhý, tretí a štvrtý výrok rozsudku), priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % (piaty výrok) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 21,- eur (šiesty výrok). Proti všetkým výrokom rozsudku podala žalovaná odvolanie, v ktorom okrem iného namietala absenciu riadneho odôvodnenia rozsudku, o ktorom Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkom zo dňa 28.9.2021 č.k. 18CoCsp/36/2020-221 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil a nepriznal stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku vysporiadal sa s odvolacou námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (viď body 33. až 35. odôvodnenia) a stotožnil sa so záverom, že posudzovaný úver je bezúročný a bez poplatkov pre nesprávne uvedenú výšku úveru a podhodnotenie výšky RPMN (viď body 14. až 16. jeho odôvodnenia), konštatoval správne vysporiadania sa súdu prvej inštancie s námietkou premlčania (bod 17. až 22. odôvodnenia) a tiež so záverom o neprijateľnosti všetkých troch napádaných zmluvných podmienok (body 23. až 32. jeho odôvodnenia). Podľa odvolacieho súdu, nakoľko žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 2.221,- eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov a z ktorého žalovaná nemá nárok na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, vznikla žalobkyni povinnosť vrátiť len sumu zodpovedajúcu poskytnutým peňažným prostriedkom, iné nároky zo zmluvy žalovaná voči žalobkyni nemá, a tak plnenie nad rámec (vo výške 351,87 eur) je plnením bez právneho dôvodu a má za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, ktoré je povinná vydať. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2021.

6. Žalobkyni podľa názoru súdu vzniklo právo na primerané finančné zadostučinenie, ktoré nie je premlčané a ktoré vo všetkých okolnostiach tu súdnej veci bolo dôvodné priznať jej vo výške 200,- eur (80,- eur za bezdôvodné obohatenie sa žalovanej na úkor žalobkyne a 40,- eur za určenie neprijateľnosti každej zmluvnej podmienky, spolu teda 3x 40,- eur sa rovná 120,- eur), a to z nasledujúcich dôvodov.

7. Čo sa týka samotného nároku, podľa § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.6.2024 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Nakoľko podľa § 53 ods. 1 zákona č.108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.7.2024 ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024, vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024, súd pri právnom posúdení veci a nároku žalobkyne vychádzal z ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.6.2024.

9. Na základe vyššie uvedeného následne konštatoval, že žalobkyni právo na primerané finančné zadostučinenie proti žalovanej z dôvodu splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle § 3 ods. 5 citovaného zákona veta tretia vzniklo. Konštatoval, že bolo preukázané, že v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 4Csp/39/2019 žalobkyňa úspešne uplatnila na žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 351,87 eur s príslušenstvom a bolo jej žalobe aj čo do samotných výrokov o určenie neprijateľnosti troch zmluvných podmienok vyhovené.

10. K argumentácii žalovanej spochybňujúcej samotný základ nároku tvrdeniami, že závery súdu v základnom konaní by už z pohľadu súčasnej judikatúry neobstáli súd uvádza, že ak sa raz o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova (§ 230 Civilného sporového poriadku). Nemožnosť rozhodovať opäť o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo je procesným vyjadrením ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Je preto absolútne vylúčené, aby súd v tu vedenom konaní nerešpektoval závery právoplatného súdneho rozhodnutia zo základného konania, či viedol s nimi v rámci riešenia predbežnej otázky akúkoľvek polemiku, lebo dané rozhodnutia sú právoplatné, teda záväzné a nezmeniteľné, a tak nie je možné dané veci prejednávať znova. Ak žalovaná nesúhlasila so závermi právoplatných rozhodnutí súdov v základnom konaní, mala možnosť napadnúť ich mimoriadnymi opravnými prostriedkami, či ústavnou sťažnosťou, čo sa nestalo a je preto podľa názoru súdu mimo akúkoľvek pochybnosť, že vôbec už nie je priestor zaoberať sa žalovanou tvrdenu nesprávnosťou uvedených rozhodnutí či ich tvrdeným nedostatočným odôvodnením. Arbitrárnosť súdneho rozhodnutia možno namietat len v inštančnom postupe či cestou ústavného prieskumu rozhodnutia a nie v súvislosti s rozhodovaním o inom nároku v inej veci.

11. V súvislosti s otázkou, či súdne rozhodnutie o povinnosti vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie spadá pod prípady podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, bola táto otázka súdnou praxou vyriešená so záverom, že tam jednoznačne spadá. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019.

12. Dal do pozornosti žalovanej aj rozsudky Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoCsp/9/2023, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/35/2022, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoCsp/98/2022, kde základom nároku na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia boli takisto rozhodnutia o povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie spotrebiteľovi.

13. Poukázal, že ak žalovaná uzatvárala úverovú zmluvu na hlavičkovom predtlačenom formulári, niet pochyb, že zodpovednosť za nedodržanie zákonných náležitostí zmluvy spôsobujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, za predformulované neprijateľné zmluvné podmienky a stav, ktorý nastal nesie vzhľadom na právoplatný výsledok základného konania práve žalovaná. Zákon o ochrane spotrebiteľa ako verejnoprávny predpis na ochranu spotrebiteľa obsahujúci kogentné ustanovenia jasne definuje [§ 2 písm. u)] odbornú starostlivosť ako úroveň osobitej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Nemožno hovoriť o dodržaní odbornej starostlivosti, ak žalovanou pripravená a predtlačená úverová zmluva nespĺňa podľa záväzného záveru súdov v základnom konaní hneď niekoľko tak závažných náležitostí, ktoré zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru a súčasne obsahuje 3 neprijateľné zmluvné podmienky. Uvedené porušenie práva a povinností žalovanou vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa a Zákona o spotrebiteľských úveroch navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti súd s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia Zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadostučinenia žalobkyni, ktorá úspešne v pôvodnom konaní na súde uplatnila svoje práva.

14. V súvislosti s vyššie uvedeným uviedol, že zjavným cieľom právnej úpravy inštitútu primeraného finančného zadostučinenia je priniesť poctivosť, férovosť, transparentnosť a dodržiavanie práva do

dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahov. Dodávateľ ktorý nič neporuší, nemusí sa obávať, žeby musel plniť primerané finančné zadostučinenie. Ak ale sám niečo poruší a vytvorí stav, že je daný základ nároku na primerané finančné zadostučinenie, tak potom obrana poukazom na to, že „veď sa vlastne nič nestalo, bezdôvodné obohatenie bolo vrátené“ úplne ignorujúca fakt, že za účelom jeho vrátenia spotrebiteľ musel voči právne a ekonomicky silnejšiemu dodávateľovi podstúpiť tortúru súdneho konania alebo obrana s často sa vyskytujúcimi poukazmi na „neopatrnosť“ dlžníka pri uzavretí zmluvy, ktorej obsah dlžník zjavne nemohol okrem podpisu nijako ovplyvniť je nielen alibistická, ale aj nerelevantná.

15. Ďalej poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-600/2019, kde je uvedené, že žaloba o určení neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremlčuje.

16. K uvedenému odkázal aj na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. PL. ÚS 5/2025-40 z 26.2.2025 a obsah stanoviska sudcu E. F. G. k nemu, z ktorého v predošlom odseku citoval časť, s ktorou sa plne stotožňuje.

17. Za žalovanou porušenými zákonnými ustanoveniami považoval napr. § 2 písm. u) Zákona o ochrane spotrebiteľa a § 4 ods. 8 uvedeného zákona zakazujúci konať v rozpore s dobrými mravmi. Podporne poukázal napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.9.2022 sp.zn. 20CoCsp/33/2022, z ktorého cit „Žalovaný požadoval od žalobcu plnenie, na ktoré zjavne nárok nemal. Takéto konanie žalovaného, ktoré mohlo mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (bod 12 odôvodnenia). Podľa názoru odvolacieho súd na úspešné uplatnenie práva postačuje jednak aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou, avšak navyše v prejednávanom prípade žalovaný zlyhal pokiaľ postupoval zjavne v rozpore s odbornou starostlivosťou. Je nepochybné, že neopodstatnené uplatňovanie súm („len tak skúsime“) bez akéhokoľvek podkladu voči spotrebiteľom je nutné zahrnúť do kategórie rozporu s odbornou starostlivosťou, ale aj rozporu s dobrými mravmi § 3 ods. 1 OZ“ (bod 14. odôvodnenia).

18. Konštatoval, že k výške požadovaného primeraného finančného zadostučinenia žalobkyňou odvodzovanej od výšky bezdôvodného obohatenia, skutočnosti, že boli určené 3 neprijateľné zmluvné podmienky a že išlo o viacnásobné porušenie práva treba uviesť, že výška primeraného finančného zadostučinenia sa vôbec nemusí (i keď môže) odvíjať od výšky bezdôvodného obohatenia.

19. Primerané finančné zadostučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovanej o nedostatočnom odôvodnení, či preukázaní výšky požadovaného zadostučinenia žalobkyňou. Žalobkyňa odôvodnila výšku požadovaného zadostučinenia, keď uviedla, že odvodzuje ho od výšky bezdôvodného obohatenia žalovanej a v súvislosti s určením neprijateľných zmluvných podmienok argumentovala recidívou na strane žalovanej. Úvaha zvolená žalobkyňou pri stanovení výšky primeraného finančného zadostučinenia odvodzujúca ho čiastočne od sumy, o ktorú sa žalovaná na jej úkor bezdôvodne obohatila nepochybne má určitú logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, či nedôvodne ju prijme, tým vyššie finančné zadostučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť, preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby sa žalovaná v budúcnosti nedomáhala na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadostučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, alebo s nejakou časťou sumy o ktorú sa veriteľ chcel obohatiť či obohatil. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadostučinenia považoval sumu spolu 200,- eur.

20. Nesúhlasil s obranou žalovanej ohľadom tvrdenej absencie ujmy na strane žalobkyne a konštatovaniu, že ujma mala byť kompenzovaná už prisúdením bezdôvodného obohatenia a poukázal

na závery súdnej praxe: „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp/25/2021, ďalej k tomu pozri napr. rozsudky KS v Prešove sp.zn. 20CoCsp/31/2021, 10CoCsp/23/2020, 20CoCsp/39/2021, 20CoCsp/43/2020, 3CoCsp/2/2021).

21. Rovnako dal do pozornosti aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/80/2020, kde bol vykonaný dovolací prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu k otázke ujmy a konštatovanie o tom, že samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, stačí, ak tá ujma tu je. V otázke námietky premlčania poukázal, že túto nepovažoval za dôvodnú, keď sa stotožnil s názorom žalobkyne, že až po právoplatnosti rozsudku v základnom konaní začala tu žalobkyni plynúť premlčacia doba. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej. Pred vydaním takéhoto rozhodnutia preto ani neprichádza do úvahy začatie plynutia premlčacej doby. V opačnom prípade by to totiž znamenalo, že premlčacia doba nároku môže uplynúť ešte pred naplnením základného predpokladu pre jeho priznanie, ktorým je úspech spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Až právoplatnosťou rozsudku je tento konečný, záväzný a nezmeniteľný, preto námietka premlčania nebola dôvodná. Rozsudok vo veci sp.zn. 4Csp/39/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2021, a keďže žaloba žalobkyne o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia doručená súdu bola dňa 27.12.2022, jej právo ani v časti premlčané nie je.

22. V súvislosti s touto námietkou poukazoval, že táto argumentácia žalovanej nie je nová, bola ňou predstretá opakovane a bola opakovane súdmi odmietnutá. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp/8/2023, 3CoCsp/25/2023, 13CoCsp/32/2024 – kde k námietkam žalovanej bolo poukázané, že premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku nemohla začať plynúť skôr, než dňom nasledujúcim po právoplatnosti príslušného rozhodnutia, rovnako aj rozsudok Krajského súdu v Prešove 16CoCsp/5/2024 a tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/172/2022.

23. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a uviedol, že v základe nároku žalobkyňa bola plne úspešná, rozhodnutie o výške záviselo len od úvahy súdu, preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

24. Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná. Odvolanie podala v rozsahu I. výroku prvoinštančného rozhodnutia a závislého III. výroku. Odvolanie odôvodnila nesprávnym procesným postupom súdu, ktorý znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Poukazovala, že súd nechal bez povšimnutia zásadné argumenty, ktoré prednášala v rámci obrany žalobného nároku, a to v otázke premlčania, v tejto súvislosti dala do pozornosti uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS/115/2003, I.ÚS/265/2025, I.ÚS/33/2012, II.ÚS/410/2006, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/294/2020.

26. Poukazovala, že prezentovali zásadné argumenty prečo by žalobný nárok mal byť premlčaný, avšak tieto zostali mimo pozornosti súdu prvej inštancie, preto napadnutý rozsudok je v neprekonateľnom konflikte s povinnosťou súdu vyrovnáť sa s argumentami sporovej strany, a to tak, že sa buď s nimi stotožní alebo vyvráti (nález Ústavného súdu SR IV.ÚS/269/2009).

27. Podľa žalovanej správne ustálenie okamihu začatia premlčania nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/ 2007 Z.z.“) nevyhnutne závisí od riešenia dvoch právnych otázok: Je prípustné, aby spotrebiteľ jednou žalobou (kumulatívne) uplatnil nárok z porušenia spotrebiteľského práva aj nárok na zaplatenie zadosťučinenia? Ak je odpoveď na predošlú otázku kladná, ako by mohol byť úspešný nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, keď v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie ešte nebola splnená podmienka právoplatného judikovania porušenia spotrebiteľského práva?

28. V konaní pred súdom prvej inštancie žalovaná argumentovala, že odpoveď na prvú z vyššie formulovaných otázok je kladná. Možnosť kumulatívneho uplatnenia oboch nárokov výslovne pripúšťa napr. ustanovenie § 298 ods. 2 CSP. Bola „odobrená“ aj rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít - poukázala v tomto ohľade napr. na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.2.2023. Zodpovedá jej aj rozhodovacia prax Krajského súdu v Prešove (a ďalších okresných a krajských súdov), vrátane sporov týkajúcich sa žalovanej.

29. Ak sa vychádza z právneho názoru súdu prvej inštancie, že právoplatné judikovanie porušenia spotrebiteľského práva je hmotnoprávnou podmienkou nároku na zaplatenie zadosťučinenia (bod 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku), v spore, v ktorom by oba tieto nároky boli uplatnené súčasne, by súd musel zohľadňovať, či je takáto podmienka splnená v rozhodujúcom okamihu, ktorým je vyhlásenie rozsudku súdu prvej inštancie (§ 217 ods. 1 CSP). Všetky hmotnoprávne podmienky sa predsa skúmajú k tomuto okamihu! Návrh na zaplatenie zadosťučinenia by takto musel byť nevyhnutne zamietnutý, pretože nárok z porušenia spotrebiteľského práva by ešte v čase vyhlásenia rozsudku nebol právoplatne priznaný. Konštrukcia satisfakčného nároku, ktorý má vzniknúť až právoplatným judikovaným porušením spotrebiteľského práva, je teda v situácii, keď oba nároky boli uplatnené súčasne, úplne evidentne nepoužiteľná a právne neobhájiteľná. Z toho kategoricky plynie jediný logicky zákonitý záver - je to práve možnosť (prípustnosť) súčasného uplatnenia oboch nárokov, ktorá vylučuje, aby nárok na zaplatenie zadosťučinenia vznikol až okamihom právoplatného priznania nároku z porušenia spotrebiteľského práva.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené je na otázku nastolenú v bode 22. tohto odvolania potrebné odpovedať tak, že nárok na zaplatenie zadosťučinenia musí nutne vzniknúť - a tým aj začať premlčovať - už pred právoplatnosťou judikovania porušenia spotrebiteľského práva, pretože inak by súčasné uplatnenie oboch nárokov nebolo právne ani logicky možné.

31. V tejto súvislosti v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaná zvýraznila pravidlá, na ktorých sa ustálila rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít pri posudzovaní premlčania nároku na peňažné zadosťučinenie podľa § 13 ods. 2 OZ. Nejde tu pritom o ich analogickú aplikáciu na oblasť ochrany spotrebiteľa, ako nám podsúva napadnutý rozsudok, keďže na premlčovanie oboch nárokov - podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. i podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka - dopadá úplne rovnaká normatívna úprava premlčania, najmä ustanovenia § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka.

32. Rozhodujúcim kritériom má byť, naopak, monetárna povaha satisfakcie, ako výstižne postuloval Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení sp.zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.2.2011 alebo v rozsudku sp.zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012 (uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2014 pod č. 58): „Je to obsah nároku a nie predmet jeho ochrany, čo robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky.“

33. Jediným relevantným je preto zisťovanie, kedy tento nárok mohol byť prvýkrát – objektívne (§ 101 Občianskeho zákonníka: „keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz“) – uplatnený žalobou. Takýto okamih je potrebné ustáliť so zreteľom na povahu porušenia, ktoré mu bolo vytknuté – išlo o vady obsahových náležitostí zmluvy o úvere zo dňa 18.4.2013. Z uvedeného vychádza, že rozhodujúcim skutkom, ktorý zodpovedá zákonnej podmienke v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. – „porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ – je v takomto prípade už samotné uzavretie zmluvy, čo je zároveň aj okamih, keď spotrebiteľ môže prvýkrát s úspechom vzniesť všetky nároky založené na takomto konaní veriteľa (domáhať sa uloženia zákonom predvídanej

sankcie, ale takisto uplatniť nárok na zaplatenie zadosťučinenia). Ide takto nielen o jediné právne konzistentné riešenie, ktoré vyhovuje relevantným právnym normám, ale je aj kompatibilné s ustáleným posudzovaním obdobných typov satisfakčných nárokov, od ktorých sa nárok podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v dôležitých aspektoch ničím neodlišuje.

34. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL.ÚS/11/2016 zo dňa 7.2.2018: „Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné inštitúty s tým, že táto ochrana je už súčasťou zákonnej normy ako účel právnej normy a už nepotrebuje osobitnú expanzívnu interpretáciu nad rámec interpretačných štandardov vrátane teleologického výkladu.“

35. Ďalej na rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., ktorý akcentoval, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom únie (bod 57. rozsudku C-485/19).

36. Poukázala, že test ekvivalencie je zameraný predovšetkým na porovnanie vnútroštátnej úpravy príslušnej otázky s inými obdobnými inštitútmi právneho poriadku s cieľom adekvátneho preverenia, či vnútroštátne právo priznáva žalobe, ktorá je založená na práve Únie, procesné zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé než zaobchádzanie, ktoré je stanovené pre podobnú žalobu založenú na vnútroštátnom práve.

37. Zdôraznila, že v slovenskom práve neboli zavedené žiadne osobitné pravidlá premlčania nároku na zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., a preto naň dopadajú rovnaké právne normy, ktoré sa aplikujú aj vo vzťahu k iným satisfakčným nárokom. Čo do dĺžky premlčania, ide o ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka zakotvujúce všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu, ktorá úplne rovnako aplikuje aj vo vzťahu k nárokom z ochrany osobnosti. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 4/2014 pod č. 58.

38. Ďalej zdôrazňovala, že samotná dĺžka premlčacej doby uplatňovaná v slovenskom práve nebola predmetom žiadnych osobitných výhrad, keď v bode 59. rozsudku C-485/19 bolo explicitne potvrdené, že „pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade tri roky, Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama osebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity“.

39. Poukazovala, že súdny dvor vyjadril kritické odmietavé stanovisko k vnútroštátnemu pravidlu, v zmysle ktorého je začiatok plynutia premlčania práva spotrebiteľa viazaný na určitú objektívnu skutočnosť bez ohľadu na to, či v rozhodnom okamihu už spotrebiteľ disponoval potrebnou vedomosťou, že došlo k porušeniu jeho práv (body 60. až 61. rozsudku C-485/2019).

40. Uzavrela, že z napadnutého rozsudku preto nemožno zistiť prečo ani tieto hľadiská neboli uplatnené na súdenu vec.

41. Ak by pre začatie premlčania nemal byť rozhodujúci okamih, keď došlo k zásahu do práv žalobkyne, čo by vyhovovalo zásade ekvencie vzhľadom na identický prístup platného práva iným satisfakčným nárokom, najmä v oblasti ochrany osobnosti – tak bolo potrebné zistiť, kedy spotrebiteľka disponovala potrebnou vedomosťou, že mohlo dôjsť k porušeniu jej práv. Z rozsudku v základnom konaní – Okresného súdu Svidník č.k. 4Csp/39/2019 zo dňa 3.3.2020 okrem iného vyplýva (bod 8.), že už dňa 30.1.2019 bola žalobkyňa informovaná, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 18.4.2013 je podľa názoru združenia zmluvou bezúročnou a bez poplatkov, a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Najneskôr v danom okamihu mala vedomosť takej kvality, ako vyžaduje únijová i vnútroštátna judikatúra. Žalobu o zaplatenie zadosťučinenia však podala až 27.12.2022 po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehoty.

42. Prvoinštančný súd sa teda s týmito skutočnosťami nijako nevyrovnal, ignoroval, v rozhodnutiach, na ktoré poukázal sa nenachádzajú odpovede na významné právne otázky. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

43. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá nesúhlasila s argumentáciou žalovanej. Rozsudok súdu prvej inštancie má atribúty jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti aj ohľadom existencie základu nároku na primerané finančné zadosťučinenie, námietky premlčania a výšky nároku. Prvoinštančný súd prihliadal na prostriedky procesného útoku, procesnej obrany všetkých strán sporu a rozhodnutie logicky a podrobne odôvodnil (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/145/2019).

44. To, že rozhodnutie nekorešponduje predstavám žalovanej strany, nemôže ešte zakladať arbitrárnosť a objektívnu nepresvedčivosť rozsudku (III.ÚS/199/2009, I.ÚS/188/2006). Nesúhlasila s argumentáciou žalovanej o premlčaní nároku a poukázala na vecné odôvodnenie rozsudku v bodoch 44. až 48., kde sa súd dostatočne vypořádaval s touto námietkou žalovanej v konaní. Poukázala, že nárok na priznanie predmetného nároku je spätý s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. (rozsudok Krajského súdu v Prešove 2Co/137/2016). Pokiaľ žalovaná poukazuje na potrebu aplikácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, poukázala, že uplatnenie tejto analógie sa zvykne zamieňať s extenzívnym výkladom, v zásade je však práve potrebné uplatňovať doslovne gramatický výklad z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, z ktorého navyše vyplýva formálno-systematický výklad. Jeho účelom a zmyslom je ochrana spotrebiteľa a nadpis v § 3 tohto zákona znie „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu o tom, že určité ustanovenie sa vzťahuje k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

45. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

46. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

47. V prejednávaní veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

48. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia žalobou zo dňa 27.12.2022 v sume 2.151,87 eur s povinnosťou nahradiť jej trovy konania, a to titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Svidník sp.zn. 4Csp/39/2019, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, v ktorom dosiahla plný úspech. Rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Prešove dňa 28.9.2021 v konaní sp.zn. 18CoCsp/36/2020.

49. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok základu nároku v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 4Csp/39/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/36/2020, ktorým žalovaná bola zaviazaná k povinnosti vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 351,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 351,87 eur od 27.9.2019 do zaplatenia a boli určené tri neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.4.2013.

50. Odvolací súd má za to, že v danom prípade z rozsudku Okresného súdu Svidník sp.zn. 4Csp/39/2019 zo dňa 3.3.2020 je zrejmé, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, resp. povinnosti dodávateľa predovšetkým tým, že v predmetnom rozsudku Okresného súdu Svidník súd určil, že zmluvné podmienky uvedené v bode 1, časti II., v bode 2, časti II. a v bode 7, časti III zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 18.4.2013 uzavretej medzi stranami sú neprijateľné (II., III. a IV. výrok rozsudku) a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. Išlo o v bode 1, časti II. Poplatky v znení „Spracovateľský poplatok 79,00 jednorazovo, Poplatok za správu úveru 2,99 mesačne“, ďalej v bode 2, časti II. Poplatky v znení „Poplatok za upomienku je vo výške 25,-eur za každú vystavenú upomienku“ a v bode 7, časti III Záverečné ustanovenia v znení „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka“. Tieto zmluvné podmienky určil, že sú neprijateľné.

51. Odvolací súd v napadnutom rozsudku prvoinštančného súdu v konaní na krajskom súde pod č.k. 18CoCsp/36/2020 sa vypořádaval s námietkami odvolania a stotožnil so záverom, že posudzovaný úver bol bezúročný, bez poplatkov pre nesprávne uvedenú výšku úveru a podhodnotenie výšky RPMN. Konštatoval správne vypořádanie sa súdu s námietkou premlčania a so záverom o neprijateľnosti všetkých troch napadnutých zmluvných podmienok. Prijal záver, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 2.221,- eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov a z ktorého žalovaná nemá nárok na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, pretože vznikla žalobkyni povinnosť vrátenia len sumu zodpovedajúcu poskytnutým peňažným prostriedkom. Iné nároky zo zmluvy žalovaná voči žalobkyni nemá, a tak plnenie nad rámec (vo výške 351,87 eur) ako konštatoval, je plnením bez právneho dôvodu a mal za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, ktoré bola povinná vydať.

52. Odvolací súd mal za to, že tieto zistenia v predchádzajúcom konaní boli tak závažné a dostatočné, že žalobkyňa dôvodne žiadala naplnenie aj podmienky pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom výšku odôvodňovala poukazom na výšku vzniknutú z bezdôvodného obohatenia a tri určené neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj skutočnosť, že ide o viacnásobné porušovanie spotrebiteľského práva žalovanou.

53. Za stavu, keď uvedeným rozsudkom došlo k vyhovneniu žalobe v dôsledku prijatých záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru v dôsledku absencie povinných náležitostí (doba trvania zmluvy, údaj o výške RPMN a predpoklady na výpočet RPMN), povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 311,63 eur a neprijateľnosti zmluvných podmienok týkajúcich sa poplatku za upomienku a dohody o aplikácii Obchodného zákonníka na vzájomné právne vzťahy, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovanej primerané finančné zadostučinenie.

54. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením otázky premlčania nároku žalobkyne súdom prvej inštancie, nakoľko jediným predpokladom na uplatnenie tohto nároku je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Otázka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu uplatnenia nároku na primerané finančné zadostučinenie bola vysvetlená v rozhodnutí NS SR sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016 alebo 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019. Nielen judikatúra najvyššieho súdu, ale aj Zákon o ochrane spotrebiteľa v ustanovení § 3 ods. 5 poslednej vety výslovne stanovuje, že jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadostučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Uvedené znamená, že musí prebehnúť konanie, predmetom ktorého bude určenie porušenia spotrebiteľského práva a až v dôsledku takto deklarovaneho stavu porušenia by spotrebiteľovi vzniklo právo na uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia. Spotrebiteľ sa tak môže rozhodnúť, či právo domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia si uplatní priamo v základnom konaní, resp. až po rozhodnutí o porušení jeho práv. Smerodajné však z logického výkladu ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je, že premlčacia doba začína plynúť až od momentu porušenia spotrebiteľského práva, t.j. právoplatnosťou základného konania týkajúceho sa porušenia práv spotrebiteľa.

55. V prejednávanej veci premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku nemohla začať plynúť skôr, než dňom nasledujúcim po právoplatnosti príslušného rozhodnutia. Až moment „úspešného uplatnenia“ je *conditio sine qua non* (nevyhnutný predpoklad) pre súdne uplatnenie tohto nároku. Podľa právnych úvah žalovanej by nárok na primerané finančné zadosťučinenie bol premlčaný skôr, ako vôbec by takéto porušenie bolo judikované alebo vôbec zistené, resp. by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Práve právoplatné judikovanie či už povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky je objektívnou okolnosťou pre začatie plynutia premlčacej doby. Počiatok teda vôbec nie je závislý na subjektívnom rozhodnutí spotrebiteľa. V prejednanom spore rozsudok Okresného súdu Svidník sp.zn. 4Csp/39/2019 zo dňa 3.10.2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2021. Počnúc nasledujúcim dňom mohla žalobkyňa svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatniť na súde. Žaloba žalobkyne o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia bola doručená súdu dňa 27.12.2022, jej právo ani v časti premlčané nie je.

56. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie môže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti vyplýva z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej.

57. Aj odvolací súd poukazuje, že argumentácia žalovanej, o ktorú opiera svoj dôvod odvolania týkajúci sa nesprávneho spôsobu vyporiadania prvoinštančným súdom v otázke ňou uplatnenej námietke premlčania, nie je nová, je ňou predostrená opakovane a opakovane bola súdmi aj odmietaná, a tak ako správne prvoinštančný súd, aj odvolací súd dáva do pozornosti rozsudky týkajúce sa žalovanej uvedené v bode 45. odôvodnenia predmetného rozsudku. (Krajský súd v Prešove sp.zn. 22CoCsp/8/2023, 3CoCsp/25/2023, 13CoCsp/32/2024, 16CoCsp/5/2024)

58. V tejto súvislosti je zásadným rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Cdo/31/2020 z 25.5.2022: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej)“

59. Zároveň odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že najprv musí byť v jednom súdnom konaní spotrebiteľ úspešný a až následne ako úspešný si môže uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie. Zo žiadneho právneho predpisu teda nevyplýva, že by malo ísť až o následné konanie. Naopak, pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadosťučinenie, v prípade úspechu toto priznané bude a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa, musí byť zákonite aj tento nárok zamietnutý.

60. „Nevylučuje sa ani možnosť, že by sa spotrebiteľ domáhal jednou žalobou súčasne ochrany svojho práva a priznania finančného zadosťučinenia. V prípade, ak je spotrebiteľ v základnom konaní úspešný, či už ako žalobca pri domáhaní sa svojho práva alebo ako žalovaný pri bránení svojho práva, naplnia sa tak podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spotrebiteľa spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou.“ (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.2.2023).

61. Čo sa týka výšky priznaného finančného zadosťučinenia, odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nielen v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovanou, na

základe ktorého by žalobkyni ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

62. Ani analogicky nemožno aplikovať ustanovenie § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže Zákon o ochrane spotrebiteľa žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorým môže privodiť ujmu spotrebiteľovi, je potrebná určitá intenzita.

63. Odvolací súd tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zverejnené ako R 48/2022 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022, ktorého právna veta znie: „Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2022, sp.zn. 7Cdo/92/2021). Teda z uvedeného vyplýva, že výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom nie sú stanovené žiadne kritériá pre určovanie jeho výšky. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Odvolací súd tiež poukazuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru odvolacieho súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Uvedené závery plne korešpondujú s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019.

64. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovanej, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

65. Odvolací súd je tiež toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené a nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. V dôsledku konania žalovanej žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

66. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak to bolo aj v prejednávanvej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú celkovú výšku finančného zadosťučinenia v sume 200,- eur za viaceré porušenia

spotrebiteľského práva (3x chýbajúca obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere s následkom bezdôvodného obohatenia žalovanej, tri neprijateľné zmluvné podmienky). Odvolací súd nemal pochybnosti o primeranosti pokiaľ za 3 neprijateľné zmluvné podmienky, neuvedenie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a bezdôvodné obohatenie vo výške 311,63 eur priznal súd prvej inštancie žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur vo vzťahu k nároku ktorému žalobkyňa odvolanie nepodávala, pričom prvoinštančný súd svojou voľnou úvahou na základe výsledku vykonaného dokazovania dospel k použitiu primeranosti tejto výšky satisfakcie. Odvolací súd na základe jeho postupu a vykonaného dokazovania, ako aj úvahy, túto sumu považoval za primeranú a zodpovedajúcu okolnostiam prípadu.

67. Pokiaľ išlo o zostávajúcu odvoláciu argumentáciu žalovanej s poukazom na skutočnosť, že prvoinštančný súd nechal nepovšimnuté viaceré zásadné argumenty žalovanej, ktoré prednášala v konaní, odvolací súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú, pretože z obsahu napadnutého rozhodnutia, najmenej od bodu 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku, 21., 22., 24., 27., ale aj bodu 31. napadnutého rozsudku vyplýva, že prvoinštančný súd sa skutkovo dostatočne vypořádaval so všetkými argumentami a námietkami žalovanej, na ktoré poukazovala v konaní. K týmto prijatým záverom a vzájomným súvislostiam poukazoval na rozhodovaciu prax súdov SR aj ESLP a tiež riadne odôvodnil, ako vyplýva aj z bodu 49. odôvodnenia napadnutého rozsudku, svoje rozhodnutie týkajúce sa návrhu žalovanej na vykonávanie dokazovania ďalšími dôkazmi, napr. výsluchom žalobkyne, ktorému návrhu nevyhovel. Aj zdôvodnenie nevykonania tohto dôkazu odvolací súd považuje za spravodlivé a dostatočné.

68. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne, úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balanic./ Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303-B).

69. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

70. V danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania, vysvetlil, čoho sa žalobkyňa domáhala, čo uvádzala žalovaná na svoju obranu, čím žalobkyňa a žalovaná argumentovali v konaní pred súdom prvej inštancie. Súd v odôvodnení svojho rozsudku citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil, keď zaviazal žalovanú povinnosťou uhradiť 200,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Z pôvodne žalovanej sumy 2.151,87 bola žaloba zaviazaná na sumu 200,- eur s poukazom na rozsah jej povinnosti a nedostatkov z pôvodného konania. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

71. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS/251/04, III.ÚS/209/04, II.ÚS/200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

72. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

73. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v rozsahu 100 %.

74. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).